

บทที่ 2

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความนำ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และศึกษาปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษา เพื่อให้การศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 นี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย จึงขอเสนอข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของแหล่งสารสนเทศ
2. ความสำคัญของแหล่งสารสนเทศ
3. ประเภทของแหล่งสารสนเทศ
4. ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ความหมายของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ (Information Source) ในความหมายโดยทั่วไป หมายถึง หน่วยงานหรือสถาบันที่ทำหน้าที่จัดหา จัดเก็บ และให้บริการสารสนเทศ ซึ่งมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันตามลักษณะหน้าที่ เช่น ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์ข้อมูล หรือศูนย์สารสนเทศเฉพาะเรื่อง ศูนย์ประมวลผลและเผยแพร่สารสนเทศ และหอจดหมายเหตุ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532: 28) ได้ให้ความหมายของแหล่งสารสนเทศ หมายถึงแหล่งใดก็ตามที่สามารถให้สารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการของบุคคลนั้นๆได้ อาจเป็นบุคคล องค์กร สถาบัน หรือได้จากความรู้ประสบการณ์ของบุคคลผู้นั้นเอง การเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้ใช้ ได้แก่ เพศ อายุ พื้นฐานการศึกษา บทบาทในสังคม บทบาทหน้าที่ในการทำงาน ลักษณะของงานที่ปฏิบัติหรือขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยการเรียนรู้เฉพาะตัวของแต่ละคน

พิมพ์ร่ำไพ เปรรมสมิทธิ์ (2533:17) ได้ให้ความหมายของคำว่า แหล่งสารสนเทศ หมายถึงแหล่งใดๆ ก็ตามที่สามารถให้สารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้นๆ โดยอาจเป็น องค์กร สถาบัน หรือความรู้จากประสบการณ์ของบุคคล

ชฎาจันทร์ โชคนิรันชัย (2548: 19) ได้ให้ความหมายแหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งรวบรวมและเผยแพร่ สารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการ ประกอบด้วยแหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน และแหล่งสารสนเทศประเภทสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล

เจษฎา แซ่มประเสริฐ (2546: 6) ได้ให้ความหมายแหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ แหล่งทางวิทยาการ และประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องจากแหล่งต่างๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้

กล่าว โดยสรุป แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่รวบรวมความรู้ และเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือองค์กร สถาบัน หรือประสบการณ์จากบุคคล

2.3 ความสำคัญของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศมีความสำคัญต่อมนุษย์เพราะแหล่งสารสนเทศเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีหลายประเภททั้งแหล่งสารสนเทศส่วนบุคคล แหล่งสารสนเทศสถานที่ แหล่งสารสนเทศสถาบันและแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า

ดุชฎี จันบดศร (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแหล่งสารสนเทศ ไว้ว่า แหล่งสารสนเทศเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และเป็นแหล่งการศึกษาโดยตรง สนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิตทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ ตลอดจนการศึกษิตตามอัธยาศัย นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งแสวงหาความรู้ของประชาชน ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง

มะลิวัลย์ จันทนกร (2557) ศึกษาพบว่าแหล่งสารสนเทศมีความสำคัญ คือ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ข้อเท็จจริง และความรู้ ทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการคัดเลือกและจัดหาเข้ามาอย่างทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศได้ด้วยตนเอง

ชุตินา สัจจามันท์ (2530 : 37-38) ได้สรุปความสำคัญของแหล่งสารสนเทศ ไว้ว่า เป็นแหล่งที่มี ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ที่จัดเก็บทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และวัสดุย่อส่วน เพื่อใช้ประโยชน์ทางการสื่อสารและการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งส่วนบุคคลและสังคม นอกจากนี้แหล่งสารสนเทศยังเป็น รากฐานอันจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าของอารยธรรมและสังคม เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างสรรค์หรือการใช้ทรัพยากรในการตัดสินใจ ในวงการธุรกิจ การศึกษา การวิจัย นักวิชาการและบุคคลทั่วไป

จากความสำคัญที่ได้กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า แหล่งสารสนเทศเป็นแหล่งรวมทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย โดยมีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมในการให้บริการสารสนเทศ และส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าแก่ผู้ต้องการสารสนเทศในระดับต่าง ๆ สำหรับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย

นอกจากการเรียนในห้องเรียนแล้ว แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้ประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในขณะที่กำลังศึกษา หลังจากสำเร็จการศึกษาและจนตลอดชีวิต

2.4 ประเภทของแหล่งสารสนเทศ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532: 27-29) ได้จำแนกแหล่งสารสนเทศไว้ดังนี้

- 1) แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล หมายถึง สารสนเทศซึ่งเกิดขึ้นโดยการประมวลความคิด ความรู้ ใช้ความจำ ใช้ประสบการณ์ตนเอง หรืออาจแสวงหาสารสนเทศโดยการสังเกต อาจเป็นการสังเกตอย่างมีระบบ มีเป้าหมายของการสังเกตอย่างเด่นชัด หรืออาจสังเกตโดยไม่มีระบบ ไม่ได้คาดการณ์มาก่อนว่าจะสังเกตเรื่องใด แล้วแต่ว่าสังเกตเห็นอะไรแล้วจึงนำผลจากการสังเกตมาประมวลภายหลัง นอกจากนี้ยังหาได้จากแฟ้มข้อมูล เอกสารที่รวบรวมเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- 2) แหล่งสารสนเทศภายนอก หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่ไม่ใช่ตัวผู้แสวงหาสารสนเทศ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

2.1 แหล่งสารสนเทศบุคคล บุคคลเป็นช่องทางการสื่อสาร และการแสวงหาข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ บุคคลที่เป็นแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว บุคคลที่เป็นผู้รู้ ที่ปรึกษา ตัวแทนจำหน่าย ฯลฯ แหล่งบุคคลหรือการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศภายนอกที่เป็นที่นิยมใช้เพื่อหาสารสนเทศที่ต้องการมากเป็นอันดับแรก และเป็นอันดับสองรองจากการใช้ประสบการณ์ความคิดของตนเอง

2.2 แหล่งสารสนเทศสถาบัน หมายถึง สถาบันต่างๆ ที่ให้บริการสารสนเทศ ทั้งที่จัดตั้งขึ้นโดยจุดมุ่งหมายเพื่อดำเนินการ และให้บริการอย่างเป็นทางการ ได้แก่ ห้องสมุด ประเภทต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดประชาชน หอสมุดแห่งชาติ ศูนย์เอกสาร และศูนย์สารสนเทศ เป็นต้น และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินงานเฉพาะด้าน สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่เป็นที่ต้องการได้ เช่น สำนักงานส่งเสริมการเกษตร สำนักงานสาธารณสุข หน่วยสารสนเทศของรัฐบาล สำนักงานบ้านและที่ดิน ฯลฯ แหล่งสารสนเทศประเภทนี้รวมถึงบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ครู บรรณารักษ์ พัฒนาการ พระ ทนายความ

2.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่บุคคลจะเข้าถึงได้โดยผ่านสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น นอกจากนี้ น้าทิพย์ วิภาวิน (2546: 48) ได้ให้ความหมายของแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่สารสนเทศ ข่าวสาร เหตุการณ์ ต่อมวลชนส่วนใหญ่ โดยเน้นความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ใช้การถ่ายทอดสารสนเทศในรูปแบบของการกระจางเสียง ภาพและตัวอักษร โดยผ่านสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ ดังนี้

2.3.1 สื่อโทรทัศน์ เป็นแหล่งนำเสนอสารสนเทศในเรื่องต่าง ๆ ตรงสู่บ้านและประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ชนบทห่างไกลได้ดีกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่น ให้บริการสารสนเทศในรูปแบบของเสียงและภาพ มีรายการข่าว รายงานเหตุการณ์สำคัญ การเสนอเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชนส่วนใหญ่และรายการสารคดีต่าง ๆ

2.3.2 สื่อวิทยุ เป็นแหล่งนำเสนอสารสนเทศในเรื่องต่าง ๆ สู่มวลชนส่วนใหญ่ในลักษณะเช่นเดียวกับโทรทัศน์ แม้ว่าจะมีสถานีวิทยุที่ทำการถ่ายทอดมากกว่าสถานีโทรทัศน์ แต่วิทยุก็ไม่ได้เป็นแหล่งสารสนเทศที่ดีกว่าเพราะรายการส่วนใหญ่มุ่งเน้นเน้นหนักนาการมากกว่าการให้สารสนเทศอันเป็นประโยชน์ เช่นเดียวกับประชาชนที่ส่วนใหญ่มีความพอใจสื่อประเภทวิทยุในระดับที่น้อยกว่าโทรทัศน์เพราะไม่สามารถแสดงภาพข่าวและเหตุการณ์สำคัญ ได้รับฟังเพียงเสียงอย่างเดียวเท่านั้น

2.3.3 สื่อหนังสือพิมพ์ เป็นแหล่งที่ถ่ายทอดสารสนเทศให้แก่มวลชนได้ดีในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดเวลาอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นรายวันเน้นการนำเสนอภาพและข่าวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ในรูปแบบของบทความ หรือสรุปข้อเท็จจริงอย่างสั้น ๆ บางครั้งอาจมีสารสนเทศภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประกอบการนำเสนอ

2.4 แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ครอบคลุมทั่วโลกเชื่อมโยงฐานข้อมูลจำนวนมากเข้าด้วยกัน ทำให้อินเทอร์เน็ตแหล่งสารสนเทศผ่านเครือข่ายที่ไม่มีพรมแดน มีประโยชน์ต่อการสื่อสาร การค้นหา และการแลกเปลี่ยนข้อมูล อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความสำคัญทางการศึกษา เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นสื่อผสม ช่วยอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน สถาบันการศึกษาทุกระดับโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาได้เชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษา ช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ e-book และ e-journal รวมทั้ง search engine ต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ ชูติมา สัจจามันท์ ยังได้จำแนกแหล่งสารสนเทศออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นเอกสาร สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่
 - 1.1 เอกสารปฐมภูมิ หมายถึง เอกสารที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัย ผลงาน และเรื่องราวต่าง ๆ เช่น วารสาร รายงานต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ สิทธิบัตร นอกจากนี้ ยังรวมถึงเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ด้วย เช่น บันทึกส่วนตัว จดหมายโต้ตอบ เป็นต้น
 - 1.2 เอกสารทุติยภูมิ หมายถึง เอกสารที่รวบรวมเรียบเรียงขึ้นใหม่จากเอกสารปฐมภูมิ โดยได้ย่อและจัดประเภทไว้เพื่อสะดวกแก่การตรวจค้น เช่น บทความปริทัศน์ หนังสืออ้างอิง ดัชนีและสารสังเขป เป็นต้น
 - 1.3 เอกเอกสารตติยภูมิ หมายถึง เอกสารที่ช่วยในการค้นหาเอกสารปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เช่น นามานุกรม บรรณานุกรม และคู่มือ เป็นต้น

2. แหล่งสารสนเทศรูปแบบอื่นที่ไม่เป็นเอกสาร สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้
 - 2.1 แหล่งสารสนเทศทางการ ได้แก่ สถาบัน หน่วยราชการ สมาคมต่างๆ
 - 2.2 แหล่งแหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นราชการ ได้แก่ การสนทนา การประชุมสัมมนา

2.5 ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ

บุคคลส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศกล่าวคือแหล่งสารสนเทศนั้นมียุหลายประเภทจึงทำให้เกิดปัญหาในการเลือกใช้ หรือแหล่งสารสนเทศนั้นๆไม่มีสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ บุญเรือง นิยมหอม (2533:68) ได้กล่าวถึงปัญหาของแหล่งสารสนเทศไว้ทั้งหมด 6 ประการ ดังนี้

1. ทรัพยากรสารสนเทศมีราคาแพง ห้องสมุดจึงจัดหาได้จำนวนจำกัด
2. สารสนเทศเกี่ยวกับประเทศไทย ชีวิตความเป็นอยู่ ความรู้พื้นถิ่นและวัฒนธรรมไทย มีแหล่งข้อมูลจำกัด
3. ในภาครัฐมีสารสนเทศจำนวนมาก แต่ไม่อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การใช้และเข้าใช้ลำบาก เพราะความติดขัดกับข้อระเบียบราชการ
4. บริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบออนไลน์ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง
5. มีบรรณานุกรมจำนวนมากที่ปรากฏในฐานข้อมูลซีดี-รอม และฐานข้อมูลออนไลน์ แต่ผู้ใช้ไม่สามารถหาข้อมูลที่เป็นรูปเล่มเพื่อนำไปถ่ายเอกสารได้
6. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดยังมีข้อจำกัดในแง่ของสิทธิในการเข้าใช้บริการสารสนเทศแต่ละชนิด

นอกจากนี้ นงพะงา จิตรกร (2533: 85-87) ยังได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารสนเทศดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ
2. แหล่งสารสนเทศมีการเก็บค่าบริการในการเข้าใช้
3. แหล่งสารสนเทศมีสารสนเทศที่จำกัดและไม่ตรงตามความต้องการ
4. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่นั้นบางแห่งมีมลภาวะต่างๆก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ
5. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่บางแห่งอยู่ไกล การเดินทางไปสถานที่แห่งนั้นต้องใช้เวลานานและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

6. แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคลนั้นมีจำนวนน้อย และยากต่อการเข้าถึงไม่มีเวลาในการเข้าไปใช้แหล่งสารสนเทศ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงแก้วเงินพลุทรัพย์ (2555) ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของเกษตรกรในเขตอำเภอปราจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลในระดับมาก ด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถานที่ พบว่า มีการใช้อ้อยในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า เกษตรกรมีการใช้แหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากที่สุด และเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ คือ ไม่มีเวลาในการเข้าไปใช้แหล่งสารสนเทศ

ลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในการใช้ประกอบการเรียน ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือทรัพยากรส่วนตัวและใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในระดับค่อนข้างมาก ในขณะที่นักศึกษาใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในระดับมาก ในการใช้ประกอบการเรียน

ดวงจันทร์ พัยคพันธ์ (2539) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของคณาจารย์ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของคณาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศบุคคลที่คณาจารย์ใช้ระดับมากคือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา นอกจากนี้คณาจารย์ยังใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันในระดับมาก คือห้องสมุดคณะภายในหน่วยงานและสำนักหอสมุดกลาง

दनัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในระดับมาก ส่วนแหล่งสารสนเทศจากแหล่งอื่นมีการใช้อ้อยในระดับปานกลาง

ดวงใจ ตีรประเสริฐ (2545) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของคณาจารย์ ผลการวิจัยพบว่าแหล่งสารสนเทศมีการใช้ในระบับน้อย ทั้งนี้แหล่งบุคคล อาจารย์มีการใช้ในระบับปานกลาง โดยใช้สารสนเทศจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ส่วนแหล่งสารสนเทศสถาบันและแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อาจารย์มีการใช้ในระบับน้อย โดยแหล่งสารสนเทศสถาบัน พบว่าอาจารย์มีการใช้สารสนเทศจากศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาในระดับมาก สำหรับแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อาจารย์มีการใช้สารสนเทศจากเว็บไซต์ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาในระดับปานกลาง ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเฉพาะมีจำนวนจำกัด แหล่งสารสนเทศสถาบันมีสารสนเทศที่ต้องการจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ และแหล่งสารสนเทศ

อิเล็กทรอนิกส์ มีปัญหาเกี่ยวกับการเชื่อมต่อระบบข่ายงานคอมพิวเตอร์ไปยังแหล่งสารสนเทศที่ต้องการใช้เวลานาน

ศิริสุภา เอมหยวก. (2549) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาภาคปกติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. จำนวน 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สาขาวิชาดนตรีสากล สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สาขาภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การใช้แหล่งสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคลพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคลอยู่ในระดับมาก โดยสอบถามและขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ส่วนนักศึกษาสาขาอื่นๆ ใช้สารสนเทศทางเลือกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง การใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันบริการสารสนเทศพบว่าใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามอยู่ระดับปานกลาง และการใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์พบว่า นักศึกษาใช้ในระดับปานกลางโดยใช้เว็บไซต์เพื่อการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศด้วยแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคลพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และยกเว้นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาเฉพาะมีจำนวนจำกัด ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันบริการสารสนเทศ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนน้อย และไม่เพียงพอ และด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังแหล่งสารสนเทศที่ต้องการใช้เป็นเวลานานในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยมีปัญหาอยู่ในระดับมากด้านยูอาร์แอลที่ต้องการสารสนเทศยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

อังคณาอังคณา ดอนหัวล่อ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ของครูแกนนำ ครูต้นแบบ และครูเครือข่ายวิชาวิทยาศาสตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 6 พบว่าครูวิทยาศาสตร์มีการใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสิ่งตีพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศบุคคล และแหล่งสารสนเทศสถาบัน โดยรวมในระดับปานกลาง

ราพิง กลิ่นชั้น (2545) ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี พบว่า คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเอกสารทางราชการ หนังสือพิมพ์ ประสพการณ์ความคิดของตนเอง แหล่งสารสนเทศจากการฝึกอบรม และแหล่งสารสนเทศบุคคล ในระดับมาก

วาสนา นพคุณ (2544) ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า แหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการใช้ในระดั้มาก คือ การสนทนา ขอคำปรึกษาแนะนำ แลกเปลี่ยนสารสนเทศกับลูกค้า และการศึกษาจากหนังสือพิมพ์

ศักดิ์ชัย สุหาคร (2533) ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในคณะนิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ คณะละ 100 คน รวมทั้งหมด 700 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการใช้แหล่งสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าในระดับสูง โดยเฉพาะ ตำราประกอบการสอนวิชาต่าง ๆ ที่ผลิตโดยมหาวิทยาลัยรวมทั้งการเข้าฟังการบรรยายในชั้นเรียน ตลอดจนการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน